

בראתי יצר הרע בראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת נח - Shabbos Parshas Noach

ו' מרחשון תשס"ג - October 12, 2002

לכל זמן ועת..... (Monsey, NY)

הדלקת נרות - 6:04 שקיעה/יום השבת - 6:20
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:17 צאת הכוכבים/מעריב - 7:10
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:53 לשיטת רבינו תם - 7:32

מדעת עליון

קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם וכו' (ו-יג)
איתא במדרש, נח היה עסוק בבנין התיבה ק"כ שנים והיו בני דורו אומרים
מה לך זאת? אמר להם, כן אמר מארי דעלמא, דהוא מייתי מבולא על עלמא.
א"ל לא אתי מבולא על עלמא ואי אתי לא אתי אלא על ביתא דהאי גברא נח
עכ"ל. ותמוה, דאפי' אם היו פושעים ולא האמינו בשכר ועונש, עכ"פ מהיכי
יתני יבא מבול רק על ביתו של נח לבד ולא עליהם ועל בתיהם?
וביאר הגמור"ר יהונתן אייבשיץ זצ"ל, בס' דברי יהונתן, עפ"י הגמ' (בבא
בטרא טז') אמר איוב יכולני לפטור את כל העולם כולו מדינה של גיהנום.
אמר, רבש"ע בראת רשעים בראת צדיקים וכו' לא היה לך לבדך את היצאה"ר.
והשיב הקב"ה, בראתי יצאה"ר בראתי לו תורה תבלין ע"כ. ואיתא עוד בגמ'
(סנהדרין נט') בן נח שלמד תורה חייב מיתה שנא, "תורה צוה לנו משה
מורשה" - מלמד שירושה היא לנו ולא לב"נ ע"כ. ולפי"ז אי"ש מה דאמרו בני
דורו לנח שאם יבוא מבול, יבוא רק על נח וביתו, כי טענו שאף אם חטאנו,
עדיין יש לנו תירוץ לומר "בראת יצר הרע". ולא שייך להשיב "בראתי תורה
תבלין", דהא אנו בני נח וידוע שב"נ שלומד תורה חייב מיתה, וא"כ אין לנו
שום תבלין וא"א לנו ליענש במיתה ע"י המבול. אבל על נח שייך עונש המבול
כי הוא לומד תורה ויש לו תבלין. והשתא מובן מפרש"י שלא נחתם גזר דינם
אלא על הגזל, כי אי לאו שהיו גוזלים זה מזה כל מיני דברים, לא היה שייך
להמית אותם ע"י המבול כי היו יכולים לטעון "בראת יצר הרע", ובעבור שאין
להם "תורה תבלין" כי אסור להם ללמוד תורה, לא יהיו נענשים.

ויפץ ה' אותם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנות העיר וגו' (יא-ה)
פרש"י וכו' איזו קשה של דור המבול או דור הפלגה? אלו לא פשטו יד בעיקר

ויחל נח איש האדמה ויטע כרם. וישת מן היין וישכר וכו' (ט-כ'א')

Rashi quotes the *medrash* that when Noach emerged from the ark - ark, he debased himself by planting a vineyard, which eventually led him to drink from the wine and become drunk. Getting drunk is a profane act but why does Rashi seem to imply that the actual planting was itself debasing?

The Dubno Maggid, R' Yaakov Krantz ZT"L explains with a parable: A man who visited a *tzaddik* received a blessing, "May your first venture flourish." Upon his return home, his wife berated him for having tarried so long. Instead of bearing her shouts with silence, he responded angrily and they eventually engaged in a violent exchange of words. Later, the man again came to the *tzaddik* and complained that his business ventures had not succeeded like the *tzaddik* had promised. Said the *tzaddik*, "I blessed you that your first venture should flourish. Had you not responded to your wife, the blessing would indeed have applied to your business. Instead, you made your argument with your wife your first venture and it did indeed flourish!"

Similarly, Noach had received a Divine blessing when he exited the ark - "Hashem blessed Noach Be fruitful and multiply and fill the land." Instead of utilizing his precious blessing for the good of the world, he foolishly applied it to planting grapes and making wine. This is what Rashi quotes, is the debasement - "ויחל נח" - which led to his undoing.

הוא היה אומר.....

R' Henoch of Aleksander ZT"L would say:

"Each day a person is given a new capacity for knowledge. This creation is to be used for good, for if one fails to do so, this knowledge goes up before *Hashem* and complains how it was mishandled on earth."

A wise person once said:

"One of life's mysteries is how a two pound box of sweets, can make a person gain five pounds of weight!"

Rabbi Moshe Tzvi of Savran ZT"L would say:

"Israel is unique, for it simultaneously embodies two opposites: On the one hand, its sanctity enables the individual to reach levels of holiness not attainable anywhere else in the world. Yet at the same time, if a person allows his evil inclination to rule, he will become even more degraded than if he lived elsewhere."

SPONSORED BY MR & MRS MATIS FRIEDMAN

For all inquiries and הערות, please call 845-282-9081 or E-mail: TorahTavlin@aol.com

left it be. The rest of the evening passed, and R' Zusha gave the situation no further thought.

The morning came, and R' Zusha went to shul to daven like on any other day. No sooner did R' Zusha finish his morning prayers, than did the required sum manifest itself. It was miraculous and unusual, but the money came to R' Zusha, in a 26th way, according to a scenario that he had never even thought of to record. R' Zusha gratefully thanked *Hashem* and proceeded to pay off his debt. But for some time afterwards, R' Zusha remained thoroughly troubled.

"Oy yoy, oy yoy," he moaned, extremely disappointed with himself. "Is the Creator of the World limited to the feeble ideas of R' Zusha!?"

TORAH GEMS

עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה את התבה וכו' (ו-יד)

The *Medrash* teaches that cedar trees have two distinct characteristics. First, it is the tallest of all trees and second, it has strong, deep roots that prevent the tree from being swayed in any way. Says the **Reisha Rov, R' Aharon Levine ZT"L**, a Jewish home must also be built with the highest values and ideals paramount to all influences and secular values of society. These ideals and values must be deeply rooted in order to prevent us from being uprooted and swayed in any way.

"*Make the ark with compartments.*" - Within the ark everything was placed in separate, orderly compartments. Likewise, in the Jewish home each item should be put in its proper place. One should not mix what is holy with what is not holy, what is pure with what is not pure. Everything must be set in its proper place and perspective. "*A tzohar shall you make for the ark.*" - The *tzohar* - window, represents the ark's connection to the outside world. Likewise, a Jewish home should not completely isolate itself, but rather should have some form of connection to the outside world so it can relate to the happenings of the world and to Jewish current events.

"*Make it with bottom middle and upper floors.*" - These three floors represent the three pillars on which the world stands: *Torah*, *Avodah*, and *Gemilas Chasadim*. These three pillars shall be the ideals which the Jewish home represents and strives to perfect. Through the merit of constructing our homes in the image of the ark, may we merit to see the fulfillment of the *posuk* "*And Hashem caused a spirit to pass over the earth and the waters subsided,*" - *Hashem* will bring a spirit of holiness and sanctification over the world and the anti-*Torah* influences will no longer be.

ואלו פשטו יד בעיקר להלחם בו, ואלו נשטפו ואלו לא נאבדו מן העולם! אלא ששנאו המחלוקת וגדול השלום עכ"ל. ולכאורה צריך עיון, דאיתא בגמ' (זבחים קטז.) אמרי' נשבע הקב"ה שאינו מביא מבול לעולם. אמרו לו מבול של מים אינו מביא, אבל מבול של אש מביא. אמר להן כבר נשבע שאינו משחית כל בשר ע"כ. הרי דבכלל שבועת מי נח, דגם באש ושאר דברים אין הקב"ה מביא השחתה לכל העולם, ואי"כ אע"ג שדור הפלגה קשה מדור המבול, עדיין שייך לומר שלא השחיתם הקב"ה מחמת השבועה, ולא משום גדול השלום? ונראה להגמו"ר יצחק סורוצקין שליט"א, בס' רנת יצחק, שאע"ג שנשבע הקב"ה שאינו משחית כל העולם, מ"מ אומה אחת משחית וכמבואר בגמ' (סוטה יא.). והנה אף על פי שנמרוד בא להמריד כל העולם על הקב"ה בעצת דור הפלגה, וכמבואר ברש"י, מ"מ כל העולם לא שמעו לו דכשראה אשור את בניו שומעין לנמרוד ומורדין במקום לבנות המגדל יצא משם. הרי דשם וזרעו לא שמעו לנמרוד ולא נמשכו אחריו. ואי"כ שבדור הפלגה לא היה נידון של השחתת כל העולם, ומש"ה היה אפשר להקב"ה להשחית דור הפלגה.

מעשה אבות....סימן לבנים

נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלקים היתהלך נח וגו' (ו-ט)

One of the greatest *Chassidische* masters was the famed *Rebbe, R' Zusha of Anipoli ZT"L*. R' Zusha was an extremely poor man, never having enough money to support himself and his family. However, as it was well-documented, he was a man who never worried and never fretted. R' Zusha was always happy with his lot and believed with perfect faith that *Hashem* would take care of him.

The story is told over in *Chassidische* circles that it happened once again, and R' Zusha found himself in debt, absolutely unable to come up with the money. With the repayment date the next morning and the resources with which to repay nowhere in sight, another man might have felt hopeless. R' Zusha however, was a *tzaddik* of perfect faith. Long ago he had placed himself totally in the hands of the Creator of the World, and he had no need to be concerned.

But R' Zusha felt that that was not enough. So R' Zusha, wanting to further demonstrate to his Creator how perfect his faith and trust was, sat down the night before with a piece of paper and in a burst of inspiration began to write. On the piece of paper, he recorded 25 different scenarios in which the money needed to pay back the debt would wind up in R' Zusha's hands. He strained to use his imagination, however realistic or unrealistic a scenario might be, whereby *Hashem* would ensure that the funds come his way. When he finished writing, he laid down the pen and paper and